

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA

2012 M. GEGUŽĖS 1 D. – 2012 M. BIRŽELIO 31 D.

**APŽVALGĄ PARENGĖ: LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO
TEISMO TEISINĖS ANALIZĖS IR INFORMACIJOS DEPARTAMENTAS**

EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMO PRAKTIKOS APŽVALGA
(2012 m. gegužės 1 d. – 2012 m. birželio 31 d.)

APMOKESTINIMAS	3
2012 m. birželio 21 d. prejudicinis sprendimas	3
Dėl termino pateikti prašymą gražinti sumokėtą PVM pripažinimo naikinamuoju	3
APLINKA	4
2012 m. birželio 21 d. prejudicinis sprendimas	4
Dėl Direktyvos 2001/42/EB 3 straipsnio 2 dalies b punkto aiškinimo	4
KONKURENCIJA	5
2012 m. birželio 14 d. prejudicinis sprendimas	5
Dėl atrankos kriterijų objektyvumo ir nediskriminuotumo, kai kalbama apie kiekybinio pasirinktinio paskirstymo sistemą	6
VERTYBINIAI POPIERIAI	6
2012 m. birželio 28 d. prejudicinis sprendimas	6
Dėl viešai neatskleistos informacijos (Direktyvos 2003/6 1 str. 1 p.) pripažinimo tikslia	7
Dėl sąvokų „aplinkybės, kurios pagrindai gali įvykti“ ir „įvykis, pagrindai gali įvykti“ (Direktyvos 2003/124 1 str. 1 d.) turinio	8
ŽEMĖS ŪKIS	10
2012 m. birželio 5 d. prejudicinis sprendimas	10
Dėl taikomos priemonės (sankcijos), kurią sudaro paramos ūkininkui neskyrimas tais metais, kai jis pateikė neteisingą remtinų plotų deklaraciją, ir paramos, kurią jis galėtų gauti kitais trejais metais sumažinimas, pobūdžio	10
LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖ	11
2012 m. gegužės 3 d. prejudicinis sprendimas	11
Dėl prieglobsčio prašymo atsiėmimo iki atsakingos valstybės narės sutikimo perimti prašytoją savo žinion	12
2012 m. gegužės 22 d. didžiosios kolegijos prejudicinis sprendimas	13
Dėl „privalomųjų visuomenės saugumo priežasčių“ sąvokos aiškinimo, sprendžiant užsieniečio išsiuntimo priemonės taikymo klausimus	14
2012 m. birželio 12 d. didžiosios kolegijos prejudicinis sprendimas	15
Dėl valstybės narės, kurioje asmuo laikinai dirba, tačiau kuri nėra kompetentinga valstybė, galimybės skirti vaiko išmokas	16
Dėl teisės į vaiko išmoką nesuteikimo, jei panaši išmoka turi būti mokama kitoje valstybėje	17

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ir Teisingumo Teismas, ETT) procesinių sprendimų santraukos. Šis dokumentas yra skirtas tik informavimui ir Vyriausiasis administracinis teismas neprisiima atsakomybės už šių procesinių dokumentų vertimus. Oficialius ir išsamius sprendimų tekstus galite rasti Teisingumo Teismo interneto svetainėje <http://curia.europa.eu/> ir Europos Sąjungos teisės interneto svetainėje <http://eur-lex.europa.eu/>

APMOKESTINIMAS

2012 m. birželio 21 d. prejudicinis sprendimas byloje *Ministero dell'Economia e delle Finanze, Agenzia delle Entrate prieš Elsacom NV* (C-294/11)

Terminai: 1979 m. gruodžio 6 d. Aštuntoji Tarybos direktyva 79/1072/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų suderinimo – Pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę šalies teritorijoje, tvarka (toliau – ir Aštuntoji PVM direktyva) – PVM grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, neįsisteigusius šalies teritorijoje, tvarka – Prašymo grąžinti pateikimo terminas – Naikinamasis terminas.

Teisingumo Teismas konstatavo:

Pagrindinėje byloje buvo nagrinėjamas ginčas tarp Italijos mokesčių administratorius ir Nyderlanduose įsteigtos bendrovės *Elsacom NV* (toliau – ir *Elsacom*) dėl pridėtinės vertės mokesčio (toliau – ir PVM), kurį ši sumokėjo Italijoje grąžinimo. Mokesčių administratorius savo atsisakymą grąžinti minėtas įmokas motyvavo tuo, kad bendrovės prašymas buvo pateiktas praleidus nacionalinėje teisėje nustatytą terminą.

Ginčui pasiekus kasacinės instancijos teismą, šis nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą klausimu, ar Aštuntosios PVM direktyvos 7 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos paskutiniame sakinyje numatytas šešių mėnesių terminas pateikti prašymą grąžinti PVM yra naikinamasis terminas (23 punktas).

Dėl termino pateikti prašymą grąžinti sumokėtą PVM pripažinimo naikinamuoju

Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas visų pirma pažymėjo, kad, kaip matyti jau iš šios nuostatos tikslo, minėtame straipsnyje numatytas terminas yra naikinamasis terminas (24 punktas). Tačiau jis taip pat pastebėjo, kad dėl kai kurių šios nuostatos kalbinių versijų – pavyzdžiui, ispanų („*dentro*“), italų („*entro*“) ir anglų („*within*“) kalbinių versijų – gali kilti abejonių dėl šio termino pobūdžio, iš direktyvos C priedo B punkto šiomis kalbinėmis versijomis aiškiai matyti, kad aptariamas terminas nėra tik orientacinio pobūdžio terminas (25 punktas).

Šį aiškinimą patvirtina kitos Aštuntosios PVM direktyvos 7 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos paskutinio sakinio kalbinės versijos. Taigi, pavyzdžiui, šiame straipsnyje prancūzų kalba aiškiai numatyta, kad prašymas grąžinti PVM turi būti pateiktas „*au plus tard*“ (vėliausiai) per šešis mėnesius pasibaigus kalendoriniams metams, kuriais mokėtis tapo mokėtinas. Šiuo patikslinimu labai aiškiai nurodoma, kad po šios datos prašymas nebegali būti teisėtai pateiktas. Be kita ko, taip pat yra vokiečių („*spätestens*“) ir olandų („*uiterlijk*“) kalbinėse versijose. Be to, šios direktyvos C priedo B punkte versijose vokiečių, prancūzų ir olandų kalbomis yra panaši nuoroda, kuria patvirtinamas toks aiškinimas (26 punktas).

Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką skirtingos Sąjungos teksto kalbinės versijos turi būti aiškinamos vienodai, todėl jų nesutapimo atveju nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, bendrą struktūrą ir tikslą (27 punktas). Atitinkamai jis nurodė, kad Aštuntąja PVM direktyva pagal jos 3 konstatuojamąją dalį siekiama „panaikinti šiuo metu galiojančių valstybių narių taisyklių neatitikimus, kurie kartais trukdo laisvai prekybai ir konkurencijai“ (28 punktas). Be to, galimybė be jokių apribojimų laiku atžvilgiu pateikti prašymą grąžinti PVM permokas prieštarautų teisinio saugumo principui, kuriuo reikalaujama, kad apmokestinamojo asmens mokesstinė situacija, atsižvelgiant į jo teises ir pareigas mokesčių administratoriaus atžvilgiu, negalėtų būti nuginčyta neribotam laikui (29 punktas).

Taigi, pasak Teisingumo Teismo, orientacinio termino, t. y. termino, kuris nenumatytas kaip naikinamasis terminas, pateikti prašymą grąžinti PVM pagal Aštuntosios PVM direktyvos 2 straipsnį, skaitomą kartu su 3 straipsniu, nustatymas prieštarautų Aštuntąja PVM direktyva siekiamam suderinimo tikslui (30 punktas). Iš tiesų jei Aštuntosios PVM direktyvos 7 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos paskutiniame sakinyje nurodytą šešių mėnesių terminą reikėtų aiškinti kaip orientacinį terminą, dėl to valstybėms narėms būtų leista taikyti savo teisės nuostatas senaties termino srityje, kurios tam tikrais atvejais būtų griežtesnės, o tai reiškia, kad tokiu atveju tai būtų terminai pagal nacionalinės teisės nuostatas, kuriais galiausiai būtų nustatytas laikotarpis apmokestinamiesiems asmenims pateikti prašymą grąžinti PVM. Tačiau terminai senaties terminų srityje Europos Sąjungoje nėra suderinti ir dėl to įvairiose valstybėse narėse gali skirtis. Toks aiškinimas prieštarautų Aštuntąja PVM direktyva siekiamam tikslui „panaikinti šiuo metu galiojančių valstybių narių taisyklių neatitikimus“ (31 punktas).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendė:

1979 m. gruodžio 6 d. Aštuntosios Tarybos direktyvos 79/1072/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų suderinimo – Pridėtinės vertės mokesčio grąžinimo apmokestinamiesiems asmenims, kurie nėra įsisteigę šalies teritorijoje, tvarka 7 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos paskutiniame sakinyje numatytas šešių mėnesių terminas pateikti prašymą grąžinti pridėtinės vertės mokestį yra naikinamasis terminas.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62011CJ0294:LT:HTML>

APLINKA

2012 m. birželio 21 d. prejudicinis sprendimas

**byloje *Sylogos Ellinon Poleodomon kai Chorotakton prieš Ypourgos Perivallontos, Chorotaxias & Dimosion Ergon ir kt.*
(C-177/11)**

Terminai. 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – ir Direktyva 2001/42/EB) – Tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimas – 3 straipsnio 2 dalies b punktas – Valstybių narių diskrecija

Teisingumo Teismas konstatavo:

Asociacija *Sylogos Ellinon Poleodomon kai Chorotakton* (toliau – ir *asociacija pareiškėja*) pateikė skundą dėl 2006 m. rugpjūčio 28 d. Tarpžinybinio dekreto Nr. 107017 (toliau – ir *2006 m. rugpjūčio 28 d. tarpžinybinis dekretas*), kuriuo į Graikijos teisę perkeliama Direktyva 2001/42, panaikinimo. Grįsdama skundą asociacija pareiškėja nurodė ir panaikinimo pagrindus, susijusius su Sąjungos teise. Ji teigė, kad 2006 m. rugpjūčio 28 d. tarpžinybinio dekretu Direktyva 2001/42 buvo neteisingai perkelta. Anot jos, iš šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies matyti, kad valstybės narės neturi teisės nustatyti, ar planų ir programų, susijusių su minėto 3 straipsnio 2 dalimi, pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai (2, 14, 15 punktai).

Šiomis aplinkybėmis teismas nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą, ar Direktyvos 2001/42 3 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį privaloma atlikti konkretaus plano aplinkosauginį vertinimą, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą, tik jei toks planas atitinka sąlygas, dėl kurių būtina atlikti jo vertinimą pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, iš dalies pakeistos 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB (toliau – ir *Buveinių direktyva*) (17 punktas).

Dėl Direktyvos 2001/42/EB 3 straipsnio 2 dalies b punkto aiškinimo

Teisingumo Teismas byloje nurodė, kad pagal Direktyvos 2001/42 3 straipsnio 2 dalies b punktą aplinkosauginį vertinimą būtina atlikti visada, kai tokio vertinimo reikalaujama pagal Buveinių direktyvos 6 ir 7 straipsnius. Tad siekiant nustatyti Direktyvos 2001/42 3 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sritį,

reikia išnagrinėti Buveinių direktyvos 6 ir 7 straipsnių taikymo sritį (18 punktas). Buveinių direktyvos 4 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Bendrijos svarbos teritorijoms, taip pat ir toms, kurias valstybės narės apibrėžė kaip specialias saugomas teritorijas, taikomos šios direktyvos 6 straipsnio 2–4 dalių nuostatos (19 punktas). Iš Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalies, aiškinamos kartu su tos pačios direktyvos 4 straipsnio 5 dalimi, formuluotės matyti, kad reikalaujama atlikti bet kokio plano ar projekto, tiesiogiai nesusijusio su Bendrijos svarbos teritorijos tvarkymu arba jam nebūtinu, bet galinčio ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, įvertinimą (20 punktas). Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje numatyta, jog reikalavimą atlikti tinkamą plano ar projekto įvertinimą lemia tikimybė arba pavojus, kad šis planas ar projektas reikšmingai paveiks nagrinėjamą teritoriją. Ši sąlyga laikoma įvykdyta, jeigu, remiantis objektyviomis aplinkybėmis, negalima atmesti galimybių, kad minėtas planas ar projektas atitinkamai teritorijai daro reikšmingą poveikį (22 punktas).

Atsižvelgdamas į tai Teisingumo Teismas padarė išvadą, jog nagrinėjant, ar planas arba programa gali reikšmingai paveikti teritoriją, kaip tai suprantama pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalį, neišvengiamai keliamas tik klausimas, ar, remiantis objektyviomis aplinkybėmis, galima atmesti galimybę, kad minėtas planas ar projektas atitinkamai teritorijai daro reikšmingą poveikį. Toks aiškinimas taikytinas taip pat kalbant apie 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvos dėl laukinių paukščių apsaugos, iš dalies pakeistos 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB (toliau – ir *Paukščių direktyva*) 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas teritorijas, atsižvelgiant į Buveinių direktyvos 6 straipsnio 3 dalies taikymo srities išplėtimą šios direktyvos 7 straipsniu ir šioms teritorijoms (23 punktas). Tad į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2001/42 3 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad tai, ar pagal jį privaloma atlikti konkretaus plano aplinkosauginį vertinimą, priklauso nuo to, ar toks planas atitinka sąlygas, dėl kurių būtina atlikti jo vertinimą pagal Buveinių direktyvą, taip pat ir sąlygą, kad planas gali daryti reikšmingą poveikį atitinkamai teritorijai. Nagrinėjant, ar ši sąlyga įgyvendinta, neišvengiamai keliamas tik klausimas, ar, remiantis objektyviomis aplinkybėmis, galima atmesti galimybę, kad minėtas planas ar projektas atitinkamai teritorijai daro reikšmingą poveikį (24 punktas).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendė:

2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo 3 straipsnio 2 dalies b punktas turi būti aiškinamas taip, kad tai, ar pagal jį privaloma atlikti konkretaus plano aplinkosauginį vertinimą, priklauso nuo to, ar toks planas atitinka sąlygas, dėl kurių būtina atlikti jo vertinimą pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, iš dalies pakeistos 2006 m. lapkričio 20 d. Tarybos direktyva 2006/105/EB, taip pat ir sąlygą, kad planas gali daryti reikšmingą poveikį atitinkamai teritorijai. Nagrinėjant, ar ši sąlyga yra įgyvendinta, neišvengiamai keliamas tik klausimas, ar, remiantis objektyviomis aplinkybėmis, galima atmesti galimybę, kad minėtas planas ar projektas atitinkamai teritorijai daro reikšmingą poveikį.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62011CJ0177:LT:HTML>

KONKURENCIJA

2012 m. birželio 14 d. prejudicinis sprendimas byloje *Auto 24 SARL prieš Jaguar Land Rover France SAS*, (C-158/11)

Terminai: Konkurencija – SESV 101 straipsnis – Motorinių transporto priemonių sektorius – 2002 m. liepos 31 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1400/2002 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalių susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims motorinių transporto priemonių sektoriuje (toliau – ir *reglamentas*) – Išimtis pagal rūšis – Pasirinktinio paskirstymo sistema – Sąvoka „konkretūs kriterijai“, kai kalbama apie kiekybinio pasirinktinio paskirstymo sistemą – Atsisakymas suteikti įgaliojotojo naujų transporto priemonių platintojo statusą – Tikslų, objektyvių, proporcingų ir nediskriminacinių kiekybinių atrankos kriterijų nebuvimas.

Teisingumo Teismas konstatavo:

Pagrindinėje byloje buvo nagrinėjamas ginčas tarp *Auto 24 SARL* (toliau – ir *Auto 24*) ir *Jaguar Land Rover France SAS* (toliau – ir *JLR*) dėl *JLR* atsakymo suteikti *Auto 24* įgaliotojo naujų *LAND ROVER* markės automobilių platintojo statusą Perigėje (Prancūzija). Šį atsakymą *JLR* motyvavo tuo, kad jos sudarytame *numerus clausus* nenumatyta paskirti naujo transporto priemonių platintojo šiame mieste.

Ginčiui tarp šių bendrovių pasiekus kasacinės instancijos teismą, šis nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu išaiškinti, ar reglamento 1 straipsnio 1 dalies f punkte vartojamus žodžius „konkretūs kriterijai“ reikia aiškinti taip, kad jais vadovaujantis išimtis gali būti taikoma, tik jei pasirinktinio paskirstymo sistema pagal reglamentą yra paremta objektyviai pagrįstais kriterijais, kurie vienodai ir nediferencijuojant taikomi visiems kandidatams sudaryti sutartį (21 punktą).

Dėl atrankos kriterijų objektyvumo ir nediskriminuotumo, kai kalbama apie kiekybinio pasirinktinio paskirstymo sistemą

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nurodė, kad, kiek tai susiję tiek su kiekybinėmis, tiek su kokybinėmis pasirinktinio paskirstymo sistemomis, kaip jos suprantamos pagal minėtą reglamentą, platintojai turi būti pasirinkti remiantis „konkrečiais kriterijais“ pagal reglamento 1 straipsnio 1 dalies f punktą (29 punktą). Tokiame kontekste žodžiai „konkretūs kriterijai“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, reiškia kriterijus, kurių tikslų turinį galima patikrinti (30 punktą).

Šiuo aspektu ETT pastebėjo, kad reikia patikslinti, jog, siekiant patikrinti tikslų kriterijų turinį, nebūtina, kad atrankos kriterijai, taikomi pasirinktinio paskirstymo sistemos tikslais, būtų paskelbti, rizikuojant pažeisti verslo paslaptį arba palengvinti galimus suderintus veiksmus (31 punktą). Be to, iš reglamento 1 straipsnio 1 dalies g punkte pateiktos sąvokos „kiekybinė pasirinktinio paskirstymo sistema“ apibrėžties negalima daryti išvados, kad šią sąvoką reikia suprasti, kaip nustatančią reikalavimą, kad tiekėjo taikomi kriterijai platintojams atrinkti būtų ne tik „konkretūs“, bet ir objektyviai pagrįsti bei taikomi vienodai ir nediferencijuojant visiems kandidatams sudaryti sutartį (32 punktą). Tik kokybinių pasirinktinio paskirstymo sistemų atveju reglamento 1 straipsnio 1 dalies h punkte pateiktoje apibrėžtyje reikalaujama, kad platintojo taikomi atrankos kriterijai būtų „atsižvelgiant į sutarties prekes arba paslaugas būtini ir visiems platintojams arba remontininkams, kurie pateikia prašymus dalyvauti paskirstymo sistemoje, vienodai nustatyti <...> ir <...> netaikomi diskriminuojant“ (33 punktą).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendė:

2002 m. liepos 31 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1400/2002 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalų susitarimų ir suderintų veiksmų rūšims motorinių transporto priemonių sektoriuje 1 straipsnio 1 dalies f punkte vartojama sąvoka „konkretūs kriterijai“, kalbant apie kiekybinio pasirinktinio paskirstymo sistemą, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, reiškia kriterijus, kurių tikslų turinį galima patikrinti. Siekiant, kad būtų taikoma šiame reglamente numatyta išimtis, nebūtina, kad tokia sistema būtų pagrįsta objektyviai pagrįstais kriterijais, vienodai ir nediferencijuojant taikomais visiems kandidatams sudaryti sutartį.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62011CJ0158:LT:HTML>

VERTYBINIAI POPIERIAI

2012 m. birželio 28 d. prejudicinis sprendimas byloje *Markus Gelll* prieš *Daimler AG* (C-19/11)

Terminai: 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) (toliau – *Direktyva 2003/6*) – 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyva 2003/124/EB, įgyvendinančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/6/EB dėl viešai neatskleistos informacijos ir viešo jos atskleidimo bei manipuliavimo rinka apibrėžimo (toliau – *Direktyva 2003/124*) – Viešai neatskleista informacija – Sąvoka „tikslė informacija“ – Tęstinio laiko atžvilgiu proceso tarpiniai etapai – Nurodytos aplinkybės, kurios egzistuoja arba pagrįstai gali atsirasti

arba įvykį, kuris įvyko arba pagrįstai gali įvykti – Termino „pagrįstai gali“ aiškinimas – Informacijos, susijusios su bendrovės vadovo pasikeitimu, atskleidimas.

Teisingumo Teismas konstatavo:

Pagrindinėje byloje buvo sprendžiamas ginčas tarp *M. Gelll* ir *Daimler AG* (toliau – ir *Daimler*) dėl žalos, kurią *M. Gelll* tariamai patyrė dėl to, kad ši bendrovė tariamai pavėluotai atskleidė informaciją apie ankstesnį jos valdybos pirmininko atsistatydinimą.

Nustatyta, kad po 2005 m. balandžio 6 d. visuotinio *Daimler* susirinkimo jos valdybos pirmininkas ketino atsakyti įgaliojimų, kurie jam buvo suteikti iki 2008 m. 2005 m. gegužės 17 d. jis aptarė savo ketinimus su šios bendrovės stebėtojų tarybos pirmininku. Laikotarpiu nuo 2005 m. birželio 1 d. iki liepos 27 d. kiti stebėtojų tarybos ir valdybos nariai taip pat buvo informuoti apie planuojamą atsistatydinimą. 2005 m. liepos 10 d. *Daimler* parengė pranešimą spaudai, viešą pranešimą ir laišką bendrovės darbuotojams. 2005 m. liepos 13 d. *Daimler* stebėtojų tarybos pirmininko komisija (toliau – *pirmininko komisija*) ir stebėtojų taryba buvo sušauktos į susirinkimus, atitinkamai 2005 m. liepos 27 d. ir 28 d., pranešimuose apie susirinkimus nenurodžius galimo valdybos pirmininko pakeitimo. Per susirinkimą, kuris prasidėjo 2005 m. liepos 27 d. 17 val., pirmininko komisija nusprendė pasiūlyti stebėtojų tarybai, kuri turėjo susirinkti kitą dieną, patvirtinti šį atsistatydinimą ir naujo valdybos pirmininko paskyrimą. 2005 m. liepos 28 d. apie 9 val. 50 min. *Daimler* stebėtojų taryba nusprendė, kad valdybos pirmininkas atsistatydins iš pareigų metų pabaigoje, o jo pareigas užims kitas asmuo. Šis sprendimas buvo perduotas vertybinių popierių biržos ir Vokietijos finansinių paslaugų priežiūros tarnybos vadovybėms bei paskelbtas Vokietijos *ad hoc* skelbimų bendrovės duomenų banke. Po šio paskelbimo *Daimler* akcijų kaina, kuri po tą patį rytą paskelbtų antro 2005 m. pusmečio rezultatų jau buvo padidėjusi, labai pakilo. Nustatyta ir tai, kad *M. Gelll* ir keli kiti investuotojai pardavė *Daimler* akcijas prieš šio sprendimo viešą paskelbimą, todėl jie apskundė šią bendrovę teismui ir prašė atlyginti žalą, nurodydami tai, kad šis paskelbimas buvo pavėluotas.

Ginčui pasiekus apeliacinės instancijos teismą, šis nutarė kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą jo pateiktais klausimais.

Prieš atsakydamas į pateiktus klausimus, Teisingumo Teismas pirmiausiai priminė, kad siekiant užtikrinti Europos Sąjungos finansų rinkų vientisumą ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą tomis rinkomis Direktyva 2003/6 draudžiama prekyba vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, pagal jos 2 straipsnyje nustatytas sąlygas ir pagal 6 straipsnio 1 dalį numatant pareigą finansinių priemonių emitentams kuo skubiau informuoti visuomenę ir atskleisti su tais emitentais tiesiogiai susijusią viešai neatskleistą informaciją. Pagal pastarojo straipsnio 2 dalį, nenorėdamas pažeisti savo teisėtų interesų, emitentas, esant tam tikroms aplinkybėms, gali uždelsti atskleisti viešai neatskleistą informaciją (24 punktas).

Sąvokos „viešai neatskleista informacija“ apibrėžimas, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 1 straipsnio 1 punkto pirmą pastraipą, apima keturis pagrindinius elementus. Pirmą, kalbama apie tikslia informaciją. Antra, ši informacija nebuvo paskelbta. Trečia, ji tiesiogiai ar netiesiogiai susijusi su viena ar daugiau finansinių priemonių ar jų emitentais. Ketvirta, jos viešas paskelbimas gali turėti didelės įtakos tų finansinių priemonių kainai arba susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai. Pirmasis ir ketvirtasis elementai tiksliau apibrėžti atitinkamai Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse (25 punktas). Atitinkamai, vertindamas jam pateiktus klausimus, Teisingumo Teismas nurodė, kad jais siekiama išaiškinti dėl pirmojo iš šių elementų, būtent – informacijos tikslumo (22 punktas).

Savo pirmuoju klausimu nacionalinis teismas iš esmės siekė sužinoti, ar Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktas ir Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinami kaip, kad tęstinio laiko atžvilgiu proceso atveju, siekiant, kad atsirastų tam tikros aplinkybės arba įvyktų tam tikras įvykis, tikslia informacija, kaip tai suprantama pagal šias nuostatas, gali būti laikoma ne tik ši aplinkybė ar šis įvykis, bet ir šio proceso tarpiniai etapai, kurie jau egzistuoja ar įvyko ir yra su jais susiję (27 punktas).

Dėl viešai neatskleistos informacijos (Direktyvos 2003/6 1 str. 1 p.) pripažinimo tikslia

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nurodė, kad iš Direktyvos 2003/124 3 konstatuojamosios dalies matyti, kad joje numatoma pateikti tikslesnį sąvokos „tikslia informacijos prigimtis“ apibrėžimą, nei vartojamas Direktyvoje 2003/6, siekiant sustiprinti atitinkamų rinkos dalyvių teisinį užtikrintumą. Pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą informacija turi būti laikoma tikslia, jeigu įvykdytos dvi kumuliacinės sąlygos. Pirma, joje nurodomos aplinkybės, kurios egzistuoja arba pagrįstai gali atsirasti,

arba įvykis, kuris įvyko arba pagrįstai gali įvykti. Antra, ji pakankamai konkreti, kad galima būtų padaryti išvadą dėl galimos tų aplinkybių ar įvykio įtakos finansinių priemonių ar susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai (29 punktas).

Kadangi sąvokos „aplinkybės“ ir „įvykis“ nėra apibrėžtos šioje direktyvoje, Teisingumo Teismas nurodė, jog reikia remtis jų bendraja prasme (30 punktas). Šiuo aspektu ši Europos Sąjungos teisminė institucija konstatavo, kad tęstinio laiko atžvilgiu proceso tarpinis etapas pats gali apimti aplinkybes ar įvykį, kaip tai suprantama pagal bendrąją šių terminų prasmę (31 punktas).

Šią išvadą, pasak Teisingumo Teismo, patvirtina Direktyvos 2003/124 3 straipsnio 1 dalis, kurioje kaip viešai neatskleistos informacijos, kurios atskleidimas gali kelti grėsmę, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/6 6 straipsnio 2 dalį, pavyzdžiai skelbiami atvejai, kurie yra tipiniai tęstinio laiko atžvilgiu proceso etapai, būtent vykstančios derybos arba emitento valdymo organo priimti sprendimai ar sudarytos sutartys, kuriems įsigaliooti reikalingas emitento kito organo patvirtinimas (32 punktas). Be to, kaip tai matyti iš, be kita ko, 2 ir 12 konstatuojamųjų dalių, Direktyva 2003/6 siekiama apsaugoti Sąjungos finansų rinkų vientisumą ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą šiomis rinkomis. Šis pasitikėjimas grindžiamas visų pirma tuo, kad jie bus vienodai vertinami ir saugomi nuo neteisėto viešai neatskleistos informacijos panaudojimo ir manipuliavimo rinka (33 punktas). Šiuo klausimu šios direktyvos 24 konstatuojamosios dalies pirmame sakinyje pažymima, kad greitas ir teisingas informacijos visuomenei atskleidimas stiprina rinkos vientisumą, o pasirinktinai emitentų atskleidžiama informacija gali lemti investuotojų pasitikėjimo finansų rinkų vientisumu praradimą (34 punktas).

Pasak Teisingumo Teismo, tokiu sąvokų „aplinkybės“ ir „įvykis“ aiškinimu, kuriuo ignoruojamas tęstinis laiko atžvilgiu procesas, gali būti pažeidžiami paminėti tikslai. Iš tiesų atmetus galimybę, kad informacija, susijusi su tokiu tęstinio laiko atžvilgiu proceso etapu, galėtų būti laikoma tiksli, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą, būtų panaikinama pareiga, numatyta šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, paviešinti šią informaciją, net jeigu ji yra specialaus pobūdžio ir net jei yra kiti viešai neatskleistos informacijos sudėtiniai elementai (35 punktas). Tokioje situacijoje, kai kurie asmenys, žinantys šią informaciją, gali atsidurti palankesnėje padėtyje, palyginti su kitais investuotojais, ir iš to gauti naudos šios informacijos nežinančių asmenų sąskaita (36 punktas). Rizika, kad susidarys tokia situacija, yra didesnė, jei, esant tam tikroms aplinkybėms, įmanoma konkretaus proceso rezultatą kvalifikuoti kaip tarpinį kito proceso, kuris yra dar platesnio masto, etapą (37 punktas). Todėl, kaip pažymėjo Teisingumo Teismas, informacija, susijusi su tarpiniu etapu, kuris yra tęstinio laiko atžvilgiu proceso dalis, gali būti tiksli informacija. Šis aiškinimas taikomas ne tik jau egzistuojantiems ar įvykusiems etapams, bet ir pagal Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį – etapams, kurie pagrįstai gali atsirasti ar įvykti (38 punktas). Informacijos kvalifikavimas kaip tikslios priklauso ir nuo to, ar įvykdyta šioje nuostatoje nurodyta antra sąlyga, t. y. informacija turi būti pakankamai konkreti, kad galima būtų padaryti išvadą dėl galimos tų aplinkybių ar įvykio įtakos finansinių priemonių ar susijusių išvestinių finansinių priemonių kainai (39 punktas).

Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs nacionalinis teismas iš esmės siekė sužinoti, ar Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad sąvoka „aplinkybės, kurios <...> pagrįstai gali atsirasti arba įvykį, kuris <...> pagrįstai gali įvykti“ apima tik aplinkybes ar įvykius, kurių atsiradimo ar įvykimo tikimybė gali būti laikoma dominuojančia ar didele, o gal ši sąvoka reiškia, kad reikia atsižvelgti į visų šių aplinkybių ar šio įvykio poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainoms reikšmingumą (41 punktas).

Dėl sąvokų „aplinkybės, kurios pagrįstai gali įvykti“ ir „įvykis, pagrįstai gali įvykti“ (Direktyvos 2003/124 1 str. 1 d.) turinio

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pirmiausia pastebėjo, kad egzistuoja tam tikri skirtumai tarp šios nuostatų įvairių kalbinių versijų. Kai kuriose versijose, kaip antai prancūzų, italų ir olandų kalbomis, vartojama sąvoka „galima pagrįstai galvoti“ kitose versijose, būtent danų, graikų, anglų ir švedų kalbomis, vartojama sąvoka „galima pagrįstai tikėtis“. Ispanų ir portugalų kalbose atitinkamai nurodoma „aplinkybės, kurios pagrįstai gali egzistuoti“ ir „pagrįstai numatomos aplinkybės ar įvykis“. Galiausiai versijoje vokiečių kalba vartojama sąvoka „su pakankama tikimybe“ (42 punktas).

Šiuo aspektu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad išskyrus versiją vokiečių kalba, Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalies versijose visomis kalbomis, egzistavusiose priimant šią direktyvą, nurodytas prievoksmis „pagrįstai“. Vartodamas šią sąvoką Sąjungos teisės aktų leidėjas įtvirtino iš

bendros patirties kilusiomis taisyklėmis pagrįstą kriterijų tam, kad būtų galima nustatyti, ar būsimos aplinkybės ir įvykiai patenka į šios nuostatos taikymo sritį (44 punktas).

Siekiant nustatyti, ar pagrįsta manyti, kad egzistuoja aplinkybės ar įvyko įvykis, reikia kiekvienu konkrečiu atveju bendrai įvertinti jau turimus įrodymus (45 punktas). Todėl, Teisingumo Teismo teigimu, Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalis, kurioje vartojamas terminas „pagrįstai gali“, **neturėtų** būti aiškinama taip, kad pagal ją reikalaujama įrodyti didelę numatytų aplinkybių ar įvykių tikimybę (46 punktas). Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punkto ir Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalies, kiek tai susiję su būsimo aplinkybėmis ir įvykiais, taikymo sritį apribojus tokiu tikimybės laipsniu būtų pažeisti minėti tikslai apsaugoti Sąjungos finansų rinkų vientisumą ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą šiomis rinkomis. Iš tiesų panašiu atveju asmenys, žinantys viešai neatskleistą informaciją, nepagrįstai gautų naudos iš tam tikros informacijos, kuri dėl tokio riboto aiškinimo būtų laikoma netiksli, darant žalą tokios informacijos nežinantiems tretiesiems asmenims (47 punktas).

Tačiau siekiant užtikrinti rinkos dalyvių, įskaitant ir emitentus, teisinį užtikrintumą, nurodytą Direktyvos 2003/124 3 konstatuojamoje dalyje, informacija apie aplinkybes ir įvykius, kurių atsiradimas ar įvykimas nėra realus, neturėtų būti laikoma tiksli informacija. Iš tiesų priešingu atveju turėtų būti laikoma, kad emitentai turi pateikti netikslią informaciją arba informaciją, negalinčią turėti įtakos jų finansinių priemonių kainai (48 punktas). Iš to, pasak Teisingumo Teismo, matyti, kad Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalyje vartojamas terminas „pagrįstai gali“ reiškia būsimas aplinkybes ir įvykius, kai remiantis atliktu bendru jau turimų įrodymų vertinimu matyti, jog yra reali perspektyva, kad aplinkybės egzistuos ar įvykiai įvyks (49 punktas).

Kiek tai susiję su klausimu, ar reikalaujama tikimybė, kad atsiras aplinkybės ar įvykis įvykis, gali skirtis nuo jų poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainoms reikšmingumo, į jį (klausimą), pasak Teisingumo Teismo, reikia atsakyti neigiamai (50 punktas). Nurodė, kad aiškinimas, pagal kurį kuo reikšmingesnis galimas būsimo įvykio poveikis atitinkamų finansinių priemonių kainai, tuo mažesnio tikimybės laipsnio reikalaujama tam, kad atitinkama informacija būtų laikoma tiksli, reiškia, kad kiekvienas iš viešai neatskleistos informacijos sudedamųjų elementų, nurodytų atitinkamai Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse, t. y. tiksli informacijos prigimtis ir jos galimybė turėti didelės įtakos atitinkamų finansinių priemonių kainoms, priklauso nuo kito elemento (52 punktas). Pasak Teisingumo Teismo, šiose dvejose dalyse apibrėžti kriterijai yra minimalios sąlygos, kurios abi turi būti įvykdytos tam, kad informacija būtų laikoma „viešai neatskleista“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/6 1 straipsnio 1 punktą (53 punktas). Negalima atmesti galimybės, kad informacija, susijusi su mažai tikėtiniu įvykiu, turės didelę įtaką atitinkamo emitento akcijų kainai, nes šio įvykio pasekmės šiam emitentui būtų labai svarbios. Tačiau negalima pagrįstai daryti išvados, kad toks įvykis įvyks (54 punktas). Aišku, kaip matyti iš Direktyvos 2003/124 1 konstatuojamosios dalies, protingi investuotojai grindžia savo investicinius sprendimus jau turima *ex ante* informacija. Todėl reikia vertinti ne tik įvykio „numatomą įtaką“ emitentui, bet ir tikimybės laipsnį, kad šis įvykis įvyks. Bet kuriuo atveju šiais argumentais siekiama nustatyti, ar informacija gali turėti didelę įtaką emitento finansinių priemonių kainai (55 punktas).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendė:

2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) 1 straipsnio 1 punktą ir 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyvos 2003/124/EB, įgyvendinančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/6/EB dėl viešai neatskleistos informacijos ir viešo jos atskleidimo bei manipuliavimo rinka apibrėžimo, 1 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad tęstinio laiko atžvilgiu proceso atveju, siekiant, kad atsirastų tam tikra aplinkybė arba įvyktų tam tikras įvykis, tiksli informacija, kaip tai suprantama pagal šias nuostatas, gali būti laikoma ne tik ši aplinkybė ar šis įvykis, bet ir šio proceso tarpiniai etapai, kurie jau egzistuoja ar įvyko ir yra susiję su jų atsiradimu.

Direktyvos 2003/124 1 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, jog sąvoka „aplinkybes, kurios <...> pagrįstai gali atsirasti arba įvykti, kuris <...> pagrįstai gali įvykti“ apima būsimas aplinkybes ar įvykius, kai remiantis bendru jau turimų įrodymų vertinimu galima manyti, jog yra reali perspektyva, kad šios aplinkybės atsiras ar įvykiai įvyks. Tačiau šios sąvokos negalima aiškinti taip, kad reikia atsižvelgti į šių aplinkybių ar šių įvykių poveikio atitinkamų finansinių priemonių kainoms reikšmingumą.

ŽEMĖS ŪKIS

**2012 m. birželio 5 d. prejudicinis sprendimas
 baudžiamojoje byloje *Lukasz Marcin Bonda*
 (C-489/10)**

Terminai: Bendra žemės ūkio politika – Bendra išmokos už plotą schema – Reglamentas (EB) Nr. 1973/2004 – 138 straipsnio 1 dalis – Pagalbos neskyrimas neteisingų plotų deklaravimo atveju – Šios sankcijos administracinis ar baudžiamasis pobūdis – Baudžiamųjų sankcijų kumulavimo draudimo taisyklė – *Non bis in idem* principas.

Teisingumo Teismas konstatavo:

Pagrindinėje byloje buvo nustatyta, kad 2005 m. gegužės 16 d., *L. M. Bonda* pateikė Lenkijos žemės ūkio restruktūrizavimo ir modernizavimo agentūros pavieta skyriui (toliau – ir *Skyrius*) paraišką bendrajai išmokai už plotą už 2005 m. gauti. Šioje paraiškoje jis deklaravo neteisingus duomenis apie žemės ūkio tikslams naudojamos žemės plotą ir jame auginamas kultūras, padidinęs žemės ūkio tikslams naudojamą plotą ir nurodęs deklaracijoje 212,78 ha vietoje 113,49 ha.

Atitinkamai 2006 m. birželio 25 d. Skyriaus viršininkas, remdamasis Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalimi, priėmė sprendimą, kuriuo, pirma, atsisakė skirti *L. M. Bonda* bendrąją išmoką už plotą už 2005 m. ir, antra, skyrė jam sankciją, kurią sudarė teisės į bendrąsias išmokas už plotą, atitinkančias skirtumą tarp tikrojo ir deklaruoto ploto, praradimas trejus metus po metų, kai buvo pateikta neteisinga paraiška.

2009 m. liepos 14 d. nuosprendžiu teismas nuteisė *L. M. Bonda* už sukčiavimą siekiant gauti išmokas. Šiuo nuosprendžiu *L. M. Bonda* buvo nuteistas aštuonių mėnesių laisvės atėmimo bausme lygtinai, atidedant jos vykdymą 2 metams, ir pinigine bauda. Apeliacinės instancijos teismas šį nuosprendį panaikino iš esmės nuroydamas, kad baudžiamasis procesas neleistinas, nes už tas pačias veikas *L. M. Bonda* jau buvo skirta administracinė sankcija (minėtas atsisakymas išmokėti išmoką ir laikinas pašalinimas iš aptariamos pagalbos schemas).

Baudžiamajam procesui persikėlus į kasacinės instancijos teismą, šis nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir kreiptis į Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą klausimu, ar Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad šios nuostatos pirmoje ir antroje pastraipose numatytos priemonės, kurias sudaro paramos ūkininkui neskyrimas tais metais, kai jis pateikė neteisingą remtinų plotų deklaraciją, ir paramos, kurią jis galėtų gauti kitais trejais metais, sumažinimas suma, atitinkančia skirtumą tarp deklaruotų ir nustatytų plotų, yra baudžiamojo pobūdžio sankcijos (26 punktas).

Dėl taikomos priemonės (sankcijos), kurią sudaro paramos ūkininkui neskyrimas tais metais, kai jis pateikė neteisingą remtinų plotų deklaraciją, ir paramos, kurią jis galėtų gauti kitais trejais metais sumažinimas, pobūdžio

Šiuo klausimu ši Europos Sąjungos teisminė institucija nurodė, jog nėra ginčijama, kad Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalies antroje ir trečioje pastraipoje numatytos priemonės gali būti taikomos tik tiems ūkio subjektams, kurie kreipėsi dėl dalyvavimo šiuo reglamentu sukurtoje paramos schemeje, jeigu paaiškėja, jog tokių subjektų savo paraiškai pagrįsti suteikta informacija yra klaidinga. Be to, šios priemonės taip pat sudaro specifinę administracinę priemonę, kuri yra sudėtinė specialios paramos schemas dalis ir skirta užtikrinti tinkamą viešųjų Sąjungos lėšų administravimą (36 punktas). Šiuo požiūriu ETT pridūrė, kad iš Reglamento Nr. 2988/95, kur įtvirtintas bendrasis teisinis pagrindas visose srityse, kurias apima Bendrijos politikos kryptys, 1 straipsnio pirmiausia išplaukia, kad bet kuris Sąjungos teisės aktų nuostatų pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmu ar neveikimu, dėl kurio Sąjungos bendrajam biudžetui ar jos valdomiems biudžetams padaroma žala, kvalifikuojamas kaip „pažeidimas“ ir dėl to taikomos „administracinės priemonės bei nuobaudos“ (33 punktas). Be to, pagal Reglamento Nr. 2988/95 5 straipsnio 1 dalies c ir d punktus visiškai ar dalinis Bendrijos taisyklėmis suteiktos naudos panaikinimas, net jeigu ekonominės veiklos vykdytojas neteisėtai pasinaudojo tik dalimi šios naudos, ir naudos nesuteikimas ar panaikinimas tam tikram laikotarpiui po pažeidimo yra administracinės sankcijos. Šie du atvejai numatyti Reglamento Nr. 1973/2004 138

straipsnio 1 dalyje (34 punktas). Galiausiai, nors Reglamento Nr. 2988/95 6 straipsnio 1–4 dalyse įtvirtintos taisyklės dėl atsižvelgimo į baudžiamąją procedūrą per Sąjungos teise grindžiamą administracinę procedūrą, iš šio reglamento devintos konstatuojamosios dalies ir 6 straipsnio 5 dalies išplaukia, kad administracinės sankcijos, nustatytos siekiant bendros žemės ūkio politikos tikslų, yra neatskiriama paramos schemų dalis, kad jas taikant siekiama savų tikslų ir kad jos gali būti taikomos neatsižvelgiant į bet kokias baudžiamąsias sankcijas, jeigu ir kiek jos nėra lygiavertės tokioms sankcijoms (35 punktas).

Toliau Teisingumo Teismas nurodė, kad dėl Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalies antroje ir trečioje pastraipose numatytų priemonių administracinio pobūdžio nekyla abejonių ir išnagrinėjus Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) praktiką dėl „baudžiamojo proceso“ sąvokos, kaip ji suprantama pagal Protokolo Nr. 7 4 straipsnio 1 dalį (36 punktas).

Remiantis šia praktika, šiuo klausimu reikšmingi trys kriterijai. Pirmasis – tai teisinis pažeidimo kvalifikavimas vidaus teisėje, antrasis – pats pažeidimo pobūdis ir trečiasis – suinteresuotam asmeniui gresiančios sankcijos pobūdis ir griežtumo laipsnis (be kita ko, žr. 1976 m. birželio 8 d. EŽTT sprendimą *Engel ir kiti prieš Nyderlandus*, série A Nr. 22, § 80–82 ir 2009 m. vasario 10 d. EŽTT sprendimą *Zolotoukhine prieš Rusiją*, peticijos Nr. 14939/03, § 52 ir 53) (37 punktas).

Kalbėdamas apie pirmąjį kriterijų, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalyje numatytos priemonės nėra laikomos baudžiamojo pobūdžio Sąjungos teisėje, kuri nagrinētu atveju turėjo būti prilyginta „vidaus teisei“, kaip tai suprantama pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką (38 punktas).

Kiek tai susiję su antruoju kriterijumi, pasak ETT, jis (kriterijus) suponuoja patikrinimą, ar ūkio subjektui skirta sankcija, be kita ko, siekiama represinių tikslų (39 punktas). Šiuo aspektu Teisingumo Teismas nurodė, kad Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalies antroje ir trečioje pastraipose numatytos priemonės skirtos taikyti tik tiems ekonominės veiklos vykdytojams, kurie naudojami šiuo reglamentu sukurta paramos schema, ir kad šių priemonių paskirtis nėra represinė ir jomis iš esmės siekiama apsaugoti Sąjungos lėšų administravimą laikinai pašalinant paramos gavėją, kuris savo paraiškoje dėl paramos skyrimo pateikė neteisingus duomenis (40 punktas). Represinį šių priemonių pobūdį paneigia tai, kad paramos, kuri gali būti skirta ūkininkui už metus, einančius po metų, kai buvo konstatuotas pažeidimas, suma sumažinama tik tada, jei paramos gavėjas pateikia paraiškas per šiuos metus. Taigi, jei ūkininkas kitais metais paraiškos nepateikia, pagal Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalį jam taikytina sankcija tampa neveiksminga. Tas pats pasakytina ir tuomet, jeigu ūkininkas nebeatitinka paramos skyrimo sąlygų. Galiausiai sankcija taip pat tampa iš dalies neveiksminga, jei paramos, į kurią ūkininkas gali pretenduoti kitais metais, suma yra mažesnė, nei taikant nesąžiningai gautos paramos sumažinimo priemonę iš jos atskaitytina suma (41 punktas).

Dėl trečiojo kriterijaus, be to, kas pasakta prieš tai, Teisingumo Teismas pažymėjo, jog Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalies antroje ir trečioje pastraipose numatytos priemonės lemia tik tai, kad atitinkamas ūkininkas netenka perspektyvos gauti paramą (43 punktas).

Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 1973/2004 138 straipsnio 1 dalyje numatytų sankcijų požymiai neleidžia manyti, kad jos turi būti kvalifikuotos kaip baudžiamojo pobūdžio sankcijos (45 punktas)..

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendė:

2004 m. spalio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1973/2004, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1782/2003 nuostatų dėl to reglamento IV ir IVa antraštinėse dalyse numatytų paramos schemų ir atidėtos žemės naudojimo žaliavoms auginti taikymo taisykles, 138 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad šios nuostatos antroje ir trečioje pastraipose numatytos priemonės, kurias sudaro paramos ūkininkui neskyrimas tais metais, kai jis pateikė neteisingą remtinų plotų deklaraciją, ir paramos, kurią jis galėtų gauti kitais trejais metais, sumažinimas suma, atitinkančia skirtumą tarp deklaruotų ir nustatytų plotų, nėra baudžiamojo pobūdžio sankcijos.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62010CJ0489:LT:HTML>

LAISVĖS, SAUGUMO IR TEISINGUMO ERDVĖ

2012 m. gegužės 3 d. prejudicinis sprendimas

**byloje *Migrationsverket* prieš *Nurije Kastrati, Valdrina Kastrati, Valdrin Kastrati*
(C-620/10)**

Terminai: Dublino sistema – Reglamentas (EB) Nr. 343/2003 – Valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo procedūra – Trečiosios šalies piliečiai, turintys galiojančią vizą, išduotą pagal nurodytą reglamentą atsakingos valstybės narės – Prieglobsčio prašymo pateikimas valstybėje narėje, kuri nėra atsakinga valstybė pagal šį reglamentą – Prašymas išduoti leidimą gyventi valstybėje narėje, kuri nėra atsakinga valstybė, ir prieglobsčio prašymo atsiėmimas – Prašymo atsiėmimas iki atsakingos valstybės narės sutikimo perimti prašytoją savo žinion – Atsiėmimas, lėmęs Reglamente Nr. 343/2003 įtvirtintų procedūrų nutraukimą.

Teisingumo Teismas konstatavo:

N. Kastrati ir jos vaikai siekė atvykti į Švediją. 2008 m. gegužės 13 d. Švedijos Karalystės ambasada atmetė jų prašymus išduoti leidimus gyventi šalyje. 2009 m. kovo 3 d. N. Kastrati ir jos vaikai atvyko į Švediją su Prancūzijos valdžios institucijų išduota galiojančia trumpalaikio buvimo viza. 2009 m. balandžio 30 d., nepateikę prieglobsčio prašymų Prancūzijoje, jie šiuos prašymus pateikė Švedijoje, kur buvo nuo pat atvykimo į Sąjungos teritoriją. Tačiau kadangi N. Kastrati ir jos vaikai turėjo Prancūzijos valdžios institucijų išduotą galiojančią vizą, 2009 m. birželio 4 d. Švedijos migracijos tarnybos *Migrationsverket*, remdamasi Reglamento Nr. 343/2003 9 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu kriterijumi, paprašė šių institucijų perimti juos savo žinion pagal to paties reglamento 16 straipsnio 1 dalies a punktą.

2009 m. birželio 16 d. N. Kastrati ir jos vaikai pateikė naują prašymą išduoti leidimą gyventi Švedijoje. 2009 m. birželio 22 d. jie atsiėmė savo prašymus suteikti prieglobstį Švedijoje, kuriuos, anot jų pačių, pateikė tik patarus *Migrationsverket*. 2009 m. liepos 23 d. Prancūzijos valdžios institucijos, nežinodamos apie minėtą atsiėmimą, patenkino prašymą perimti N. Kastrati ir jos vaikus savo žinion. Atsižvelgus į tai, 2009 m. liepos 30 d. sprendimu *Migrationsverket* atmetė prašymus išduoti leidimus gyventi ir prieglobsčio prašymus (18–30 punktai). Apskundus šį sprendimą, teismas jį panaikino ir įpareigojo iš naujo išnagrinėti pareiškėjų prašymą. Pastarasis sprendimas buvo apskūstas Švedijos migracijos tarnybos. Nacionalinis teismas, nagrinėjęs kilusį ginčą, nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą dėl Reglamento Nr. 343/2003 nuostatų taikymo išaiškinimo (31–35 punktai).

Dėl prieglobsčio prašymo atsiėmimo iki atsakingos valstybės narės sutikimo perimti prašytoją savo žinion

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekė sužinoti, ar Reglamentą Nr. 343/2003 reikia aiškinti taip, kad atsiėmus prieglobsčio prašymą, kaip jis apibrėžtas jo 2 straipsnio c punkte, prieš už šio prašymo nagrinėjimą atsakingai valstybei narei sutinkant perimti prašytoją savo žinion šis reglamentas nebetaikomas (39 punktas).

Teisingumo Teismas patikslino, kad pagal Reglamento Nr. 343/2003 17 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą, jei valstybė narė, kuriai buvo pateiktas prieglobsčio prašymas, mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita valstybė narė, ji gali kreiptis į tą kitą valstybę narę, kad ši perimtų prašytoją savo žinion (40 punktas). Be to, teismas priminė, kad iš minėto reglamento 1 straipsnio išplaukia, kad juo siekiama įtvirtinti valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo pagrįstumo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus (41 punktas). Taigi jei, kaip pagrindinėje byloje, prašytojas atsiima savo vienintelį prieglobsčio prašymą prieš valstybę, į kurią kreiptasi, sutinkant perimti jį savo žinion, pagrindinis Reglamento Nr. 343/2003 tikslas – už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės paieška siekiant užtikrinti prašytojo tinkamumo būti pripažintam pabėgėliu veiksmingą įvertinimą – nebegali būti pasiektas (42 punktas).

Konstatuota, kad Sąjungos teisės aktų leidejas aiškiai nereguliavo situaciją, kaip antai susiklostė pagrindinėje byloje, kai prieglobsčio prašytojai atsiima savo prašymus ir nepateikia jų bent dar vienoje valstybėje narėje (43 punktas). Kitokios išvados negalima daryti ir remiantis Reglamento Nr. 343/2003 4 straipsnio 5 dalies antros pastraipos, ir 16 straipsnio 3 ir 4 dalių, kurias savo klausimuose taip pat nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, formuluotėmis (44 punktas). Tiesa, kad šiose nuostatose iš esmės išsamiai nustatyta, kokiais atvejais išnyksta už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės pareigos „perimti savo žinion“ arba „atsiimti“ prašytoją, pateikusį

prieglobsčio prašymą kitoje nei atsakingoji valstybėje narėje. Tačiau jose preziumuojamas prieglobsčio prašymo, kurį atsakingoji valstybė narė turi išnagrinėti, nagrinėja ar dėl kurio ji jau priėmė sprendimą, buvimas (45 punktas). Beje, tas pats pasakytina ir dėl Reglamento Nr. 343/2003 5 straipsnio 2 dalies (46 punktas). Taigi atsiėmus prieglobsčio prašymą tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, būtent prieš valstybei, į kurią kreiptasi, sutinkant perimti prieglobsčio prašytoją savo žinion, Reglamentas Nr. 343/2003 nebetaikomas (47 punktas). Šiomis aplinkybėmis valstybė narė, kurios teritorijoje pateiktas prašymas, turi priimti dėl tokio atsiėmimo būtinus sprendimus, t. y. be kita ko, nutraukti prašymo nagrinėjimą ir išsaugoti su juo susijusią informaciją prašytojo byloje (48 punktas).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė:

2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 343/2003, nustatantis valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, turi būti aiškinamas taip, kad, atsiėmus jo 2 straipsnio c punkte apibrėžtą prieglobsčio prašymą prieš už šio prašymo nagrinėjimą atsakingai valstybei narėi sutinkant perimti prašytoją savo žinion, šis reglamentas nebetaikomas. Tokiu atveju valstybė narė, kurios teritorijoje pateiktas prašymas, turi priimti dėl tokio atsiėmimo būtinus sprendimus, t. y. be kita ko, nutraukti prašymo nagrinėjimą ir išsaugoti su juo susijusią informaciją prašytojo byloje.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62010CJ0620:LT:HTML>

2012 m. gegužės 22 d. didžiosios kolegijos prejudicinis sprendimas byloje P. I. prieš Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid (C-348/09)

Terminai: Laisvas asmenų judėjimas – Direktyva 2004/38/EB – 28 straipsnio 3 dalies a punktas – Sprendimas išsiųsti iš šalies – Nuteisimas baudžiamąja tvarka – Privalomos visuomenės saugumo priežastys.

Teisingumo Teismas konstatavo:

P. I. gimė 1965 m. rugsėjo 3 d. Italijoje ir nuo 1987 m. gyvena Vokietijoje. Pirmasis leidimas gyventi jam suteiktas 1987 m. balandžio mėnesį ir vėliau buvo kelis kartus pratęstas. Jis nevedęs ir neturi vaikų. Jis nebaigė mokyklos ir neįgijo profesinio išsilavinimo, o Vokietijoje dirbo tik laikinai. P. I. turi penkis brolius ir seseris, kurių vieni gyvena Vokietijoje, kiti – Italijoje. Po P. I. suėmimo 2006 m. sausio mėnesį jo motina dalį laiko gyvena Vokietijoje, dalį – Italijoje (9 punktas). 2006 m. gegužės 16 d. sprendimu, įsiteisėjusiu 2006 m. spalio 28 d., *Landgericht Köln* (Kelno apygardos teismas) P. I. skyrė septynerių metų ir šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmę už nepilnamečio asmens seksualinį išnaudojimą, seksualinį prievartavimą ir išžaginimą. Šį nuosprendį pagrindžiančios faktinės aplinkybės vyko 1990–2001 metais. Nuo 1992 m. P. I. vertė savo auką beveik kas savaitę lytiškai santykiauti arba atlikti kitus lytinius veiksmus, be kita ko, grasindamas nužudyti jos motiną arba brolių. Šie nusikaltimai buvo atlikti P. I. buvusios sugyventinės dukros, kuriai nusikalstamų veikų vykdymo pradžioje buvo aštuoneri metai, atžvilgiu. Nuo 2006 m. sausio 10 d. pareiškėjas yra įkalintas ir 2013 m. liepos 9 d. turėtų baigti atlikti savo laisvės atėmimo bausmę (10 punktas).

2008 m. gegužės 6 d. sprendimu *Oberbürgermeisterin der Stadt Remscheid*, atsakovė pagrindinėje byloje, pripažino, kad P. I. prarado teisę atvykti į Vokietijos teritoriją bei joje gyventi ir nurodė nedelsiant vykdyti šį sprendimą, taip pat įpareigojo P. I. išvykti iš valstybės teritorijos, o to nepadarius – išsiųsti jį į Italiją (11 punktas). 2008 m. birželio 12 d. P. I. pareiškė ieškinį dėl 2008 m. gegužės 6 d. sprendimo jį išsiųsti ir paprašė sustabdyti jo vykdymą. 2008 m. liepos 14 d. sprendimu *Verwaltungsgericht Düsseldorf* (Diusseldorfo administracinis teismas) šį ieškinį atmetė, nurodęs, kad nuosprendį pagrindžiančios aplinkybės atskleidžia asmeninį elgesį, keliantį faktinį, tikrą ir pakankamai rimtą pavojų vienam iš pagrindinių visuomenės interesų, t. y. mergaičių ir moterų apsaugai nuo lytinio smurto ir žaginimo. P. I. kriminalinis aktyvumas yra labai didelis, atsižvelgiant pirmiausia į neteisėtų veiksmų vykdymo laikotarpio trukmę, aukos amžių ir siekiant užmaskuoti atliktas veikas panaudotas priemones (nuolatinis grasinimas aukai ir jos izoliacija) (13 punktas). P. I. pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo *Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen*, kuris, nustatęs, jog dėl ieškinio pateikimo

teisės gyventi praradimo pripažinimas ir išsiuntimas iš šalies atidedamas, nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą (14 punktas).

Dėl „privalomųjų visuomenės saugumo priemonių“ sąvokos aiškinimo, sprendžiant užsieniečio išsiuntimo priemonės taikymo klausimus

Nacionalinis teismas siekė sužinoti, ar galima išsiųsti iš priimančiosios valstybės narės Sąjungos piliečius, kurie, nebūdami organizuotos grupės ar kitokios nusikalstamos struktūros nariai, pažeisdami teisėtai saugomus asmeninius interesus, pavyzdžiui, seksualinę laisvę, gyvybę, laisvę ar asmens neliečiamybę, padarė ypač sunkius nusikaltimus, ir yra didelė tikimybė, kad jie vėl darys panašius nusikaltimus (17 punktas).

Dėl visuomenės saugumo Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad jis apima ir valstybės narės vidaus, ir išorės saugumą (2010 m. lapkričio 23 d. sprendimo *Tsakouridis* (C-145/09, dar nepaskelbtas Rinkinyje) 43 punktas ir jame nurodyta teismų praktika) (18 punktas). Teisingumo Teismo nuomone, iš Direktyvos 2004/38 28 straipsnio 3 dalies teksto ir struktūros matyti, kad nustatydamas, jog bet kokia išsiuntimo priemonė šioje nuostatoje numatytais atvejais priklauso nuo „privalomųjų“ visuomenės saugumo „priemonių“, kurių sąvoka apibrėžiama daug griežčiau nei „rimtų priemonių“ sąvoka, kaip ji suprantama pagal aptariamo straipsnio 2 dalį, Sąjungos teisės aktų leidėjas akivaizdžiai siekė apriboti minėta 3 dalimi grindžiamas priemones „išskirtinėmis aplinkybėmis“, kaip numatyta šios direktyvos 24 konstatuojamojoje dalyje (Sprendimo *Tsakouridis* 40 punktas) (19 punktas). „Privalomųjų visuomenės saugumo priemonių“ sąvoka suponuoja ne tik grėsmės visuomenės saugumui buvimą, bet ir tai, kad šios grėsmės laipsnis ypač didelis, o tai išreiškiama fraze „privalomos priemonės“ (minėto Sprendimo *Tsakouridis* 41 punktas) (20 punktas). Teisingumo Teismas taip pat priminė, kad pagal Sąjungos teisę valstybėms narėms nėra nustatyta viena vertybių sistema, kiek tai susiję su veiksmais, kurie gali būti laikomi prieštaraujančiais viešajai tvarkai, vertinimu (pagal analogiją žr. 2001 m. lapkričio 20 d. sprendimo *Jany ir kt.*, C-268/99, Rink. p. I-8615, 60 punktą) (21 punktas).

Pagal Direktyvos 2004/38 28 straipsnio 3 dalį privalomas visuomenės saugumo priemonės apibrėžia valstybės narės (22 punktas). Nors valstybės narės, atsižvelgdamos į savo nacionalinius poreikius, kurie gali skirtis, nelygu valstybė narė ir laikotarpis, iš esmės gali laisvai apibrėžti viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo reikalavimus, visų pirma kaip pagrindinio laisvo asmenų judėjimo principo išimties pateisinimą, vis dėlto visoje Sąjungoje šie reikalavimai turi būti suprantami siaurai, taip, kad kiekviena valstybė narė be Europos Sąjungos institucijų kontrolės negalėtų vienašališkai nustatyti jų aprėpties (23 punktas).

Teismas pažymėjo, kad siekiant nustatyti, ar „privalomųjų visuomenės saugumo priemonių“ sąvoka gali apimti tokius nusikaltimus, kaip antai padaryti P. I., reikia atsižvelgti į toliau nurodytus elementus (24 punktas).

Pagal SESV 83 straipsnio 1 dalį seksualinis vaikų išnaudojimas yra viena iš ypač sunkių tarpvalstybinio pobūdžio nusikaltimų sričių, dėl kurių numatyta, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas turi imtis veiksnių (25 punktas). Išreiškiant šį tikslą, Direktyvos 2011/93 1 konstatuojamojoje dalyje pažymima, kad seksualinė prievarta prieš vaikus ir jų seksualinis išnaudojimas yra sunkūs pagrindinių teisių pažeidimai, pirmiausia – vaikų teisių į apsaugą ir globą, būtinų jų gerovei, kaip numatyta 1989 m. lapkričio 20 d. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, pažeidimai (26 punktas). Sunkus šių nusikaltimų pobūdis taip pat matyti iš Direktyvos 2011/93 3 straipsnio, kurio 4 dalyje numatyta, kad už seksualinius veiksmus su vaiku, nesulaukusių amžiaus, kai jis gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip penkerių metų laisvės atėmimo bausme, o to paties straipsnio 5 dalies i punkte numatyta, kad už tokius veiksmus, kai piktnaudžiaujama pripažintu pasitikėjimu, autoritetu arba įtaka vaikui, baudžiama maksimalia ne trumpesne kaip aštuonerių metų laisvės atėmimo bausme. Tos pačios 5 dalies iii punkte numatyta, kad už tokią veiką, kai ji buvo padaryta panaudojant prievartą, jėgą arba grasinant, baudžiama ne trumpesne nei dešimties metų laisvės atėmimo bausme. Pagal šios direktyvos 9 straipsnio b ir g punktus sunkinančiomis aplinkybėmis turi būti laikomos aplinkybės, kad nusikalstama veika buvo padaryta vaiko šeimos nario, kartu su vaiku gyvenančio asmens arba asmens, kuris turi pripažintą pasitikėjimą ar autoritetą, ir aplinkybė, kad nusikalstama veika buvo padaryta panaudojant didelį smurtą arba nukentėjusiajam padaryta ypač didelė žala (26 punktas).

Iš šių elementų matyti, kad valstybėms narėms leidžiama laikyti, jog tokie baudžiamieji pažeidimai, kaip numatyti SESV 83 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, yra pasikėsinimai ypač sunkiai pažeisti pagrindinius visuomenės interesus, galintys kelti tiesioginį pavojų gyventojų rimčiai bei

fiziniam saugumui, todėl „privalomųjų visuomenės saugumo priemonių“, kurios gali pateisinti išsiuntimo iš šalies priemonę pagal Direktyvos 2004/38 28 straipsnio 3 dalį, sąvoka gali juos apimti, jeigu šie pažeidimai buvo padaryti būdu, atitinkančiu ypač sunkių nusikaltimų požymius, o tai nagrinėdamas konkrečią bylą turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas (28 punktas).

Jeigu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgęs į savo valstybės narės viešosios tvarkos vertybes, nustatys, kad pažeidimai, kaip antai padaryti P. I., kelia tiesioginę grėsmę gyventojų rimčiai ir fiziniam saugumui, dėl to toks asmuo nebūtinai turės būti išsiųstas (29 punktas). Iš tikrųjų, pagal Direktyvos 2004/38 27 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą išsiuntimo priemonė priklauso nuo to, ar atitinkamo asmens elgesys kelia tikrą ir pakankamai rimtą pavojų, pažeidžiantį vieną iš pagrindinių visuomenės ar priimančiosios valstybės narės interesų, o šis teiginys iš esmės reiškia, kad yra tikimybė, jog atitinkamas asmuo taip elgsis ateityje (30 punktas).

Papildomai pažymėta, kad jeigu išsiuntimo iš teritorijos priemonė priimta kaip papildoma baudmė arba priemonė greta laisvės atėmimo baudmės, tačiau vykdoma daugiau nei po dvejų metų nuo sprendimo dėl jos priėmimo, Direktyvos 2004/38 33 straipsnio 2 dalimi valstybėms narėms nurodoma patikrinti, ar atitinkamas asmuo tuo metu kelia rimtą pavojų viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, ir įvertinti, ar yra esminių aplinkybių pasikeitimų nuo išsiuntimo iš šalies nurodymo priėmimo (31 punktas).

Galiausiai, kaip matyti iš pačios Direktyvos 2004/38 28 straipsnio 1 dalies formuluotės, prieš priimdama sprendimą dėl išsiuntimo iš šalies dėl viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo priemonių, priimančioji valstybė narė turi atsižvelgti į tai, kiek ilgai atitinkamas asmuo gyveno jos teritorijoje, į jo amžių, sveikatos būklę, šeiminių ir ekonominių padėčių, socialinę ir kultūrinę integraciją šioje valstybėje ir jo sąsajas su kilmės šalimi (32 punktas).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendė:

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimoms narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičiančios Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinančios direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB, 28 straipsnio 3 dalies a punktas aiškintinas taip, kad valstybėms narėms leidžiama laikyti, jog baudžiamieji pažeidimai, kaip numatyti SESV 83 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, yra pasikėsinimai ypač sunkiai pažeisti pagrindinius visuomenės interesus, galintys kelti tiesioginį pavojų gyventojų rimčiai ir fiziniam saugumui, todėl „privalomųjų visuomenės saugumo priemonių“, kurios gali pateisinti išsiuntimo iš šalies priemonę pagal minėto 28 straipsnio 3 dalį, sąvoka gali juos apimti, jeigu šie pažeidimai buvo padaryti būdu, atitinkančiu ypač sunkių nusikaltimų požymius, o tai nagrinėdamas konkrečią bylą turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Išsiuntimo priemonė taikoma atsižvelgiant į tai, ar atitinkamo asmens elgesys kelia tikrą ir pakankamai rimtą pavojų, pažeidžiantį vieną iš pagrindinių visuomenės ar priimančiosios valstybės narės interesų, o šis teiginys iš esmės reiškia, kad yra tikimybė, jog atitinkamas asmuo taip elgsis ateityje. Prieš priimdama sprendimą dėl išsiuntimo iš šalies, priimančioji valstybė narė turi atsižvelgti į tai, kiek ilgai atitinkamas asmuo gyveno jos teritorijoje, į jo amžių, sveikatos būklę, šeiminių ir ekonominių padėčių, socialinę ir kultūrinę integraciją šioje valstybėje narėje ir sąsajas su kilmės šalimi.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62009CJ0348:LT:HTML>

2012 m. birželio 12 d. didžiosios kolegijos prejudicinis sprendimas sujungtose bylose *Waldemar Hudzinski prieš Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse (C-611/10)* ir *Jaroslav Wawrzyniak prieš Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse (C-612/10)*

Terminai: Darbuotojų migrantų socialinė apsauga – Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 – 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas – SESV 45 ir 48 straipsniai – Laikinas darbas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje veikia paprastai atliekama – Šeimoms išmokos – Taikytina teisė – Valstybės narės, kurioje asmuo laikinai dirba, tačiau kuri nėra kompetentinga valstybė, galimybė skirti vaiko išmoka – Kumuliaciją draudžiančios nacionalinės teisės normos taikymas, dėl kurio ši išmoka nemokama, jei panaši išmoka gaunama kitoje valstybėje.

Teisingumo Teismas konstatavo:

Lenkijos pilietis W. Hudzinski gyvena Lenkijoje ir joje savarankiškai dirba kaip ūkininkas. Jis yra apdraustas tos valstybės narės socialiniu draudimu (14 punktas). Nuo 2007 m. rugpjūčio 20 d. iki gruodžio 7 d. jis dirbo kaip sezoninis darbuotojas sodininkystės įmonėje Vokietijoje. 2007 m. jo prašymu jis buvo laikomas neribotai pajamų mokesčiu Vokietijoje apmokestinamu asmeniu (15 punktas). Už laikotarpį, kuriuo jis dirbo Vokietijoje, W. Hudzinski pagal Vokietijos Pajamų mokesčio įstatymo (*Einkommensteuergesetz*, toliau – ir *EStG*) 62 ir paskesnius straipsnius pateikė prašymą dėl dviejų savo vaikų, kurie gyvena taip pat Lenkijoje, skirti jam 154 eurų dydžio per mėnesį vaiko išmoką už kiekvieną vaiką (16 punktas). *Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse* atmetė šį prašymą ir skundą dėl sprendimo jį atmesti. Atmetus ieškinį, kuriuo buvo ginčijamas sprendimas atmesti skundą, W. Hudzinski pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme dėl pirmojoje instancijoje priimto sprendimo (17 punktas).

J. Wawrzyniak yra Lenkijos pilietis, kartu su žmona ir judviejų bendra dukterimi gyvenantis Lenkijoje, kur yra draudžiamas socialiniu draudimu (18 punktas). Nuo 2006 m. vasario iki tų pačių metų gruodžio mėnesio J. Wawrzyniak dirbo Vokietijoje kaip komandiruotas darbuotojas. 2006 m. jis kartu su žmona Vokietijoje buvo apmokestinamas pajamų mokesčiu (19 punktas). Už laikotarpį, kuriuo jis dirbo Vokietijoje, J. Wawrzyniak pagal *EStG* 62 ir paskesnius straipsnius pateikė prašymą skirti 154 eurų dydžio per mėnesį vaiko išmoką už dukterį. Jo sutuoktinė buvo draudžiama sveikatos draudimu tik Lenkijoje taip pat ir per šį laikotarpį. Šioje valstybėje už dukterį per šį laikotarpį ji gavo vaiko išmoką, kurios dydis buvo 48 PLN, t. y. apie 12 eurų per mėnesį (20 punktas). *Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse* atmetė J. Wawrzyniak prašymą ir skundą, pateiktą dėl sprendimo jį atmesti. Atmetus ieškinį, kuriuo buvo ginčijamas sprendimas atmesti skundą, J. Wawrzyniak pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme dėl pirmojoje instancijoje priimto sprendimo (21 punktas).

Dėl valstybės narės, kurioje asmuo laikinai dirba, tačiau kuri nėra kompetentinga valstybė, galimybės skirti vaiko išmokas

Visų pirma prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausė, ar Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad jais draudžiama valstybei narei, kuri pagal šias nuostatas nėra laikoma kompetentinga valstybe nare, pagal savo nacionalinę teisę skirti vaiko išmokas darbuotojui migrantui, kuris laikinai dirba jos teritorijoje, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, įskaitant ir tuomet, kai konstatuojama, pirma, kad darbuotojas nepatyrė jokių neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, ir, antra, kad nei darbuotojas, nei vaikas, už kurį prašoma išmokos, nuolat negyvena valstybės narės, kurioje laikinai dirbama, teritorijoje (37 punktas).

Teisingumo Teismas pažymėjo, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą J. Wawrzyniak per trumpesnę nei dvylikos mėnesių laikotarpį, kuriuo jis buvo komandiruotas į Vokietiją, ir toliau buvo taikoma valstybės narės, kurios teritorijoje yra bendrovės, kur jis paprastai dirba, buveinė, t. y. Lenkijos, teisė (39 punktas). Analogiška išvada padaryta dėl W. Hudzinski (40 punktas).

Teismas konstatavo, kad ieškovai pagrindinėse bylose, kurie persikėlė iš vienos valstybės narės į kitą, šiuo atveju į Vokietiją, dirbti, iš principo turi teisę tik į pirmosios valstybės narės teisėje, kuri pagal Reglamentą Nr. 1408/71 yra vienintelė taikytina teisė, numatytas šeimos išmokas, net jei, kaip yra šiuo atveju, jos yra mažiau palankios, nei Vokietijos teisėje numatytos tokio paties pobūdžio išmokos (44 punktas). Tačiau nors pagal Sąjungos teisę Vokietijos valdžios institucijos neprivalo skirti pagrindinėse bylose nagrinėjamą vaiko išmoką, vis dėlto kyla klausimas, ar Sąjungos teisė draudžia tokią galimybę, juo labiau kad, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, atrodo, jog pagal Vokietijos teisę ieškovai pagrindinėse bylose gali pasinaudoti šia išmoka vien dėl to, kad jie buvo neribotai apmokestinami pajamų mokesčiu arba laikomi tokiais, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas (45 punktas).

Pirma, kalbant apie aplinkybės, kad ieškovai pagrindinėse bylose neprarado teisių į socialinės apsaugos išmokas ir jų sumos nebuvo sumažintos dėl to, kad jie pasinaudojo teise laisvai judėti, nes išsaugojo teisę į šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, reikšmingumą, pažymėta, kad vien šios aplinkybės nepakanka norint teigti, kad nekompetentinga valstybė narė neturi galimybės skirti tokių išmokų (51 punktas). Atsižvelgęs į 2008 m. gegužės 20 d. sprendimo *Bosmann* (C-352/06, Rink. p. I-3827) byloje pateiktą Europos Sąjungos teisės aiškinimą, Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkto ir 14a straipsnio 1 dalies a punkto aiškinimas,

leidžiantis valstybei narei skirti šeimos išmokas esant tokiai situacijai, kaip antai pagrindinėse bylose, kai darbuotojas migrantas neprarado teisės į socialinės apsaugos išmokas ir jų sumos nebuvo sumažintos dėl to, kad jis pasinaudojo teise laisvai judėti, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, neturėtų būti atmestas, nes suteikdamas darbuotojams migrantams platesnę socialinę apsaugą, nei numatoma pagal šį reglamentą, jis prisideda prie darbuotojų migrantų gyvenimo lygio kėlimo bei užimtumo sąlygų gerinimo ir padeda siekti šių nuostatų tikslo palengvinti laisvą darbuotojų judėjimą (57 punktas).

Antra, *ESiG* 62 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisę į vaiko išmoką taip pat turi asmuo, kuris, nors ir neturėjo nuolatinės ar įprastos gyvenamosios vietos nacionalinėje teritorijoje, buvo neribotai pajamų mokesčiu apmokestinamas asmuo arba tokiu laikomas (60 punktas). Būtent šis antrasis sąsajos veiksnys yra svarbus šiose pagrindinėse bylose (61 punktas). Tiek, kiek pagal nacionalinę teisę *ESiG* 62 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti du sąsajos veiksniai pagrindžia teisę į vaiko išmokas, o tai turi išsiaiškinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nuoroda į sąsajos veiksnį, susijusį su darbuotojo migranto gyvenamąja vieta, negali reikšti, kad valstybė narė, kuri pagal Reglamento Nr. 1408/71 II antraštinės dalies nuostatas nėra kompetentinga, šeimos išmoką gali skirti, tik jei šios teisės prašoma remiantis šiuo sąsajos veiksniumi, ir kad, priešingai, ši galimybė neegzistuoja, kai taikomas alternatyvus sąsajos veiksnys (62 punktas).

Tokiu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat klausė dėl aplinkybės, jog pagrindinės bylos situacijoje vaikas negyvena nekompetentingos valstybės narės, kurioje prašoma išmokos už jį, teritorijoje, reikšmingumo (63 punktas). Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas pažymėjo, kad pagrindinėse bylose nagrinėjamų situacijų sąsaja su nekompetentingos valstybės narės, kurios šeimos išmokų prašoma, teritorija sudaro neribotas pajamų, gaunamų iš toje valstybėje narėje dirbamo laikino darbo, apmokestinimas. Tokia sąsaja grindžiama konkrečiu kriterijumi ir gali būti laikoma pakankamai glaudžia, atsižvelgiant taip pat į tai, kad prašoma šeimos išmoka yra finansuojama pajamomis iš mokesčių (66 punktas). Tokiomis aplinkybėmis neatrodo, kad esant pagrindinėse bylose nagrinėjamos situacijos šios išmokos, kuriai netaikomos sąlygos dirbti ar draustis, skyrimas galėtų neproporcingai paveikti Reglamento Nr. 1408/71 koordinavimo taisyklių taikymo numatomumą ir veiksmingumą – reikalavimus, susijusius su teisiniu saugumu, kurie taip pat gina darbuotojų migrantų interesus ir prie kurių, beje, priskirtina taisyklė, jog iš principo taikoma tik valstybės narės, kuri remiantis šiomis nuostatomis laikoma kompetentinga valstybe, teisė (67 punktas).

Atsižvelgęs į tai, Teisingumo Teismas konstatavo, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiama valstybei narei, kuri pagal šias nuostatas nėra laikoma kompetentinga valstybe narė, pagal savo nacionalinę teisę skirti vaiko išmokas darbuotojui migrantui, kuris laikinai dirba jos teritorijoje, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, įskaitant ir tuomet, kai konstatuojama, pirma, kad darbuotojas nepatyrė jokių neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, ir, antra, kad nei darbuotojas, nei vaikas, už kurį prašoma išmokos, nuolat negyvena valstybės narės, kurioje atliekamas laikinas darbas, teritorijoje (68 punktas).

Dėl teisės į vaiko išmoką nesuteikimo, jei panaši išmoka turi būti mokama kitoje valstybėje narėje

Byloje C-612/10 prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat teiravosi, ar Sąjungos teisė, ypač Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje įtvirtintos kumuliaciją draudžiančios normos, Sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo ir diskriminacijos draudimo principas, turi būti aiškinami taip, kad esant tokiai situacijai, kaip antai pagrindinėje byloje, jie draudžia taikyti nacionalinės teisės normą, kylančią iš *ESiG* 65 straipsnio, pagal kurią teisė į vaiko išmoką nesuteikiama, jei panaši išmoka turi būti mokama kitoje valstybėje arba ji būtų mokama, jei būtų paduotas atitinkamas prašymas (69 punktas).

Kadangi išnagrinėjus pirmuosius klausimus nuspręsta, kad Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinamas taip, kad esant situacijai, kaip antai susiklosčiusi pagrindinėje byloje, Vokietijos Federacinė Respublika, kuri pagal šią nuostatą nėra kompetentinga, pagal savo nacionalinę teisę jos teritorijoje laikinai dirbančiam komandiruotam darbuotojui gali, bet neprivalo, skirti vaiko išmokas, ši valstybė iš principo taip pat turi turėti teisę nuspręsti, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kiek ji atsižvelgs į aplinkybę, jog pagal šią nuostatą kompetentinga laikomoje valstybėje narėje, šiuo atveju Lenkijos Respublikoje, egzistuoja teisė į panašią

išmoką (70 punktas). Vis dėlto, jeigu esant situacijai, kaip antai susiklosčiusi pagrindinėje byloje, nekompetentingos valstybės narės teisėje numatoma teisė į šeimos išmoką, kuria darbuotojui migrantui suteikiama papildoma socialinė apsauga dėl to, kad jis joje buvo neribotai apmokestinamas pajamų mokesčiu arba buvo tokiu laikomas laikotarpiu, kuriuo joje dirbo, galimos jos teisėje įtvirtintos kumuliaciją draudžiančios normos, kaip antai kylančios iš *EStG* 65 straipsnio, negali būti taikomos, jei yra konstatuojama, kad toks taikymas prieštarauja Sąjungos teisei (71 punktas).

Teisingumo Teismas konstatavo, kad pagrindinėje byloje Lenkijos Respublika yra vaiko gyvenamosios vietos valstybė narė ir komandiruojo darbuotojo darbo vietos valstybė narė, kuri pagal Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punktą yra laikoma kompetentinga valstybe, t. y. valstybe nare, kurioje yra bendrovės, kur paprastai jis dirba, buveinė (74 punktas). Vadinas, Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnyje ir Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnyje įtvirtintos kumuliaciją draudžiančios normos negali šiuo atveju neleisti nesuteikti teisės į vaiko išmoką taikant nacionalinę kumuliaciją draudžiančią normą, kaip antai kylančią iš *EStG* 65 straipsnio (75 punktas). Vis dėlto tokios nacionalinės teisės kumuliaciją draudžiančios normos taikymas tokioje byloje, kaip antai pagrindinė, tiek, kiek jis, kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, lemia ne išmokos sumos sumažinimą suma, lygia kitoje valstybėje gaunami panašiai išmokai, bet visišką jos nemokėjimą, gali būti nepalanki aplinkybė, faktiškai paveikianti kur kas daugiau darbuotojų migrantų nei sėslių darbuotojų, kurie visą laiką dirbo atitinkamoje valstybėje narėje, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas (76 punktas).

Tikėtina, kad būtent darbuotojai migrantai naudosis panašiomis išmokomis, kurių sumos, beje, labai skiriasi, kitoje valstybėje, ypač savo kilmės valstybėje narėje (77 punktas). Tokia nepalanki aplinkybė atrodo juo labiau nepateisinama todėl, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama išmoka yra finansuojama iš mokesčių ir kad, remiantis atitinkama nacionaline teise, ieškovas pagrindinėje byloje turi teisę į šią išmoką dėl to, kad jis buvo Vokietijoje neribotai apmokestinamas pajamų mokesčiu (78 punktas).

Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas priminė, kad SESV 45 ir 48 straipsnių tikslas nebūtų pasiektas, jeigu naudodamiesi teise laisvai judėti darbuotojai prarastų socialinės apsaugos lengvatą, užtikrintas jiems vienos valstybės narės teisės aktais (šiuo klausimu žr. 2011 m. birželio 30 d. Sprendimo *da Silva Martins*, C-388/09, dar nepaskelbto Rinkinyje, 74 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką) (79 punktas). Iš Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad SESV 45–48 straipsniais, kaip ir jiems įgyvendinti priimtu Reglamentu Nr. 1408/71, pirmiausia siekiama išvengti, kad su darbuotoju, kuris pasinaudojo laisvo judėjimo teise, be objektyvios priežasties būtų elgiamasi mažiau palankiai nei su darbuotoju, kuris visą laiką dirbo vienoje valstybėje narėje (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *da Silva Martins* 76 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką) (80 punktas). Todėl nors šio sprendimo 76 punkte minėta nepalanki aplinkybė galima paaiškinti valstybių narių socialinės apsaugos teisės skirtumais, kurie toliau egzistuoja, nepaisant Sąjungos teisėje numatytų koordinavimo normų, jis prieštarauja pirminės Sąjungos teisės laisvo darbuotojų judėjimo srityje reikalavimams (81 punktas).

Šios išvados negali paneigti Reglamento Nr. 1408/71 14 straipsnio 1 dalies a punkto tikslas, kuris pagal Teisingumo Teismo praktiką, yra skatinti laisvą paslaugų teikimą, kad valstybėje narėje įsisteigusios įmonės neprivalėtų šios valstybės narės socialinio draudimo sistemai priklausančius darbuotojus apdrausti pagal kitos valstybės narės atitinkamą socialinio draudimo sistemą, jei darbuotojai išsiunčiami ten dirbti ribotą laiką, nes dėl to tokiai įmonei būtų sunkiau įgyvendinti šią pagrindinę laisvę (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2000 m. vasario 10 d. Sprendimo *FTS*, C-202/97, Rink. p. I-883, 28 ir 29 punktus) (82 punktas). Šiuo atžvilgiu konstatuota, kad atsakymu leisti pasinaudoti vaiko išmoka, kurį lemia pagrindinės bylos situacijoje nacionalinės kumuliaciją draudžiančios normos, kaip antai kylančios iš *EStG* 65 straipsnio, taikymas, nesiekiamas išvengti administracinių išlaidų ir sunkumų, kuriuos kitų valstybių narių įmonėms, komandiruojančioms darbuotojus į Vokietiją, galėtų sukelti taikytinos nacionalinės teisės pakeitimas (83 punktas). Akivaizdu, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama išmoka yra teikiama nereikalaujant iš įmonių, kuriose dirba tokie darbuotojai, prisidėti prie šių išmokų finansavimo ir atlikti šioje srityje kokius nors administracinius formalumus (84 punktas). Todėl į klausimus byloje C-612/10 reikia atsakyti, kad Sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo turi būti aiškinamos taip, kad esant tokiai, kaip antai pagrindinės bylos, situacijai jos draudžia taikyti nacionalinės teisės normą, kylančią iš *EStG* 65 straipsnio, tiek, kiek toks taikymas lemia ne išmokos sumažinimą suma, lygia kitoje valstybėje gaunami panašios išmokos sumai, o visišką jos nemokėjimą (85 punktas).

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendė:

1. 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 647/2005, 14 straipsnio 1 dalies a punktas ir 14a straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad jais nedraudžiama valstybei narei, kuri pagal šias nuostatas nėra laikoma kompetentinga valstybe nare, pagal savo nacionalinę teisę skirti vaiko išmokas darbuotojui migrantui, kuris laikinai dirba jos teritorijoje, tokiomis aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, įskaitant ir tuomet, kai konstatuojama, pirma, kad darbuotojas nepatyrė jokių neigiamų teisinių pasekmių dėl to, kad įgyvendino savo teisę į laisvą judėjimą, nes išsaugojo teisę į tokio pat pobūdžio šeimos išmokas kompetentingoje valstybėje narėje, ir, antra, kad nei darbuotojas, nei vaikas, už kurį prašoma išmokos, nuolat negyvena valstybės narės, kurioje laikinai dirbama, teritorijoje.

2. ESV sutarties nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo turi būti aiškinamos taip, kad esant tokiai, kaip antai pagrindinės bylos, situacijai jos draudžia taikyti nacionalinės teisės normą, kylančią iš Pajamų mokesčio įstatymo (vok. *Einkommensteuergesetz*) 65 straipsnio, tiek kiek toks taikymas lemia ne išmokos sumažinimą suma, lygia kitoje valstybėje gaunami panašios išmokos sumai, o visišką jos nemokėjimą.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62010CJ0611:LT:HTML>